KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.3.2023 r.
COM(2023) 142 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

z wdrażania rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 w sprawie przemieszczania odpadów

Wytwarzanie, przetwarzanie i transgraniczne przemieszczanie odpadów niebezpiecznych i innych odpadów w państwach członkowskich Unii Europejskiej i w Zjednoczonym Królestwie w latach 2016–2019

{SWD(2023) 56 final}

1. WPROWADZENIE

Unia Europejska (UE) jest stroną Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. („konwencja"). Celem konwencji jest ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska przed szkodliwym wpływem odpadów niebezpiecznych.

Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów („rozporządzenie") transponuje konwencję do prawa Unii[1]. W listopadzie 2021 r. Komisja zaproponowała zastąpienie tego rozporządzenia nowym rozporządzeniem[2]. Wniosek ten jest przedmiotem rozmów na forum Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich UE.

Każdego roku kalendarzowego każde państwo członkowskie przekazuje Sekretariatowi Konwencji sprawozdanie z wykonania konwencji za poprzedni rok kalendarzowy. Egzemplarz tego sprawozdania („sprawozdanie dotyczące konwencji bazylejskiej") przesyłany jest również Komisji wraz z dodatkowymi informacjami wymaganymi na podstawie załącznika IX do rozporządzenia („kwestionariusz UE")[3].

Komisja co trzy lata sporządza sprawozdanie dotyczące wykonania oparte na sprawozdaniach dotyczących konwencji bazylejskiej i kwestionariuszach UE. Niniejszy dokument jest szóstym sprawozdaniem i obejmuje lata 2016–2019 – uwzględniono w nim okres czterech lat, co stanowi odstępstwo od harmonogramu sprawozdawczego, zgodnie z którym sprawozdania sporządza się zwykle co trzy lata. Szczegółowe informacje na temat sprawozdań państw członkowskich znajdują się w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji.

W konwencji terminy „przywóz" i „wywóz" stosuje się w odniesieniu do przemieszczenia odpadów do strony konwencji lub z jej terytorium. Na mocy prawa Unii powyższe terminy mają zastosowanie wyłącznie do przemieszczania odpadów do UE lub z jej terytorium. W niniejszym dokumencie terminy te stosowane są zgodnie z rozporządzeniem.

W niniejszym sprawozdaniu dotyczącym wykonania przedstawiono informacje na temat przemieszczania zgłoszonych odpadów, tj. odpadów podlegających procedurze uprzedniego zgłoszenia na piśmie i zgody zgodnie z wymogami rozporządzenia. Obejmuje ono przemieszczanie odpadów sklasyfikowanych jako odpady niebezpieczne[4], inne zgłoszone odpady[5] oraz odpady nieujęte w wykazie[6]. Nie obejmuje natomiast

[1] Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1).

[2] https://ec.europa.eu/environment/publications/proposal-new-regulation-waste-shipments_en

[3] Art. 51 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006.

[4] W rozporządzeniu termin „odpady niebezpieczne" zdefiniowano poprzez odniesienie do dyrektywy 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych, w której z kolei odniesiono się do wykazu odpadów niebezpiecznych, który należy sporządzić; wykaz ten utworzono przy użyciu europejskiego wykazu odpadów, w którym odpady niebezpieczne oznaczono gwiazdką. Odpady inne niż niebezpieczne definiuje się jako odpady, które nie zostały sklasyfikowane jako odpady niebezpieczne. Z uwagi na fakt, że rozporządzenie jest zgodne z konwencją, wszystkie odpady sklasyfikowane jako niebezpieczne w konwencji zostały sklasyfikowane jako niebezpieczne w rozporządzeniu.

[5] „Inne zgłoszone odpady" oznaczają odpady inne niż niebezpieczne wymienione w załączniku II do konwencji. Termin ten obejmuje odpady z gospodarstwa domowego (pozycja Y46) oraz pozostałości ze

odpadów sklasyfikowanych jako „odpady z zielonego wykazu”[7], ponieważ państwa członkowskie nie mają obowiązku zgłaszania handlu takimi odpadami. Sprawozdanie nie zawiera zatem przeglądu ogólnej ilości odpadów przemieszczanych wewnątrz UE, wywożonych z UE i przywożonych do UE. Wszystkie dane liczbowe przedstawione w niniejszym sprawozdaniu są przybliżone i zostały zaokrąglone w górę.

2. SPRAWOZDAWCZOŚĆ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Dwadzieścia sześć państw członkowskich sporządziło sprawozdania dotyczące konwencji za wszystkie cztery lata okresu sprawozdawczego obejmującego lata 2016–2019 (zgodnie z art. 51 ust. 1 rozporządzenia). Niektóre państwa członkowskie przesłały sprawozdania po terminie. Dalsze szczegółowe informacje na temat tego, które państwa członkowskie przesłały sprawozdania z opóźnieniem, można znaleźć w załączniku do niniejszego dokumentu.

Dwadzieścia pięć państw członkowskich sporządziło sprawozdania dotyczące rozporządzenia za wszystkie cztery lata okresu sprawozdawczego obejmującego lata 2016–2019 (zgodnie z art. 51 ust. 2 rozporządzenia). Niektóre państwa członkowskie przesłały sprawozdania po terminie. Dalsze szczegółowe informacje na temat tego, które państwa członkowskie przesłały sprawozdania z opóźnieniem, można znaleźć w załączniku do niniejszego dokumentu.

Rozbieżności w ilościach odpadów zgłoszonych jako przemieszczone z państw członkowskich UE i do tych państw zaobserwowano zarówno w przypadku odpadów niebezpiecznych, jak i wszystkich zgłoszonych odpadów. W przypadku wszystkich zgłoszonych odpadów dane charakteryzowały się najmniejszą dokładnością w roku sprawozdawczym 2018, w którym ilości przemieszczone z terytorium państw członkowskich były o 3,7 mln ton wyższe niż ilości przemieszczone do państw członkowskich. W przypadku odpadów niebezpiecznych dane były najmniej dokładne w 2016 r. – wówczas ilości przemieszczone z terytorium państw członkowskich były o 1,1 mln ton wyższe niż ilości przemieszczone do państw członkowskich.

3. WYTWARZANIE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH I INNYCH ZGŁOSZONYCH ODPADÓW

Najbardziej aktualne i istotne dane dotyczące wytwarzania odpadów niebezpiecznych w UE można znaleźć w publikacjach i bazach danych Komisji Europejskiej[8]. Według danych zgłoszonych przez państwa członkowskie na podstawie rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów UE wytworzyła 95 mln ton odpadów niebezpiecznych w 2016 r. i 102 mln ton w 2018 r. Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych w przeliczeniu na mieszkańca w UE wyniosła 197 kg w 2016 r. i 210 kg w 2018 r.

---

spopielania odpadów z gospodarstwa domowego (pozycja Y47). Wspomniane kategorie odpadów podlegają kontrolom podobnym do kontroli stosowanych wobec odpadów niebezpiecznych na podstawie konwencji.

[6] Mimo że dane na temat wytwarzania odpadów nieujętych w wykazie jako takie nie są dostępne, odpady te będą uwzględniane w kategorii „odpady niebezpieczne” albo „inne zgłoszone odpady”.

[7] Jako „odpady z zielonego wykazu” klasyfikowana jest większość odpadów innych niż niebezpieczne, które mogą być przemieszczane w celu odzysku bez uprzedniego zgłoszenia na piśmie lub zgody właściwych organów.

[8] Zob. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasgen/default/table?lang=en

W latach 2016 i 2018 w UE wytworzono taką samą ilość zgłoszonych odpadów – 2,2 mld ton.

4. PRZEMIESZCZANIE ODPADÓW Z TERYTORIUM PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Odpady niebezpieczne

W latach 2016–2019 średnia ilość wszystkich zgłoszonych odpadów przemieszczonych z terytorium UE-27 wyniosła 19,3 mln ton rocznie, z czego średnio 6,9 mln ton (36 %) stanowiły odpady niebezpieczne. W latach 2001–2019 całkowita ilość odpadów niebezpiecznych przemieszczonych zarówno wewnątrz UE, jak i poza jej terytorium, wzrosła dwukrotnie.

65 % odpadów niebezpiecznych przemieszczonych z terytorium państw członkowskich UE w latach 2016–2019 przetworzono w procesie odzysku (tj. poddano recyklingowi lub przetworzono w innym procesie odzysku). Wspomniana wartość procentowa (65 %) w latach 2016–2019 była niższa niż w okresie sprawozdawczym 2013–2015, w którym wynosiła 76 %. Z uwagi na to, że odsetek odpadów niebezpiecznych przemieszczonych z terytorium państw członkowskich i przetworzonych w procesie odzysku utrzymywał się wcześniej na stosunkowo stałym poziomie w okresach sprawozdawczych 2010–2012 i 2013–2015, niższa wartość dla lat 2016–2019 wskazuje na zmianę tej tendencji.

Tymczasem odsetek odpadów niebezpiecznych przemieszczanych do celów unieszkodliwiania pozostał niemal bez zmian – wynosił 21 % w latach 2016–2019 i 22 % w latach 2013–2015. W tym samym okresie nastąpił wzrost odsetka odpadów zgłoszonych jako przemieszczone do celów przetwarzania „mieszanego” (tj. połączenia unieszkodliwiania i odzysku) (z 2 % do 13 %).

W tabeli 1 przedstawiono operacje gospodarowania odpadami, w ramach których odpady niebezpieczne zostały przemieszczone z terytorium państw członkowskich.

Tabela 1. Odpady niebezpieczne przemieszczone z terytorium państw członkowskich w podziale na operacje gospodarowania odpadami (w tysiącach ton)

	2016	**2017**	**2018**	**2019**
Unieszkodliwianie	1 594	1 710	1 477	1 299
Odzysk	688	847	602	677
Recykling	3 012	4 107	3 723	4 279
Mieszane	802	907	1 059	878
Nie określono	1	0	1	0

Podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, w latach 2016–2019 Francja i Włochy były dwoma państwami członkowskimi, które dokonały przemieszczenia największych ilości odpadów niebezpiecznych – odpowiednio 6,8 mln ton i 3,9 mln ton w całym okresie czterech lat. Na trzecim miejscu spośród państw członkowskich pod względem przemieszczania takich odpadów znalazły się Niemcy (3,6 mln ton).

Wywóz z UE

W okresie sprawozdawczym 2016–2019 z UE wywieziono 10 % odpadów niebezpiecznych. Odpady te wywożono wyłącznie do państw OECD, gdyż ich wywóz do państw niebędących członkami OECD jest zabroniony.

Inne zgłoszone odpady

W tabeli 2 przedstawiono informacje na temat przemieszczania innych zgłoszonych odpadów w podziale na rodzaj odpadów. Należy zauważyć, że odpady z kategorii Y46 („odpady z gospodarstwa domowego") oraz Y47 („pozostałości ze spopielania odpadów z gospodarstwa domowego") stanowią podzbiory kategorii „inne zgłoszone odpady".

Tabela 2. Inne zgłoszone odpady przemieszczone z terytorium państw członkowskich w latach 2016–2019 (w tysiącach ton)

	2016	**2017**	**2018**	**2019**
Inne zgłoszone odpady	10 462	11 960	10 927	9 693
Y46	*1 268*	*1 355*	*872*	*826*
Y47	*639*	*546*	*646*	*739*

W latach 2001–2019 całkowita ilość innych zgłoszonych odpadów – zarówno przemieszczonych na terytorium UE, jak i wywiezionych z UE – wzrosła o 463 %. W tabeli 3 przedstawiono informacje na temat przemieszczania innych zgłoszonych odpadów w podziale na operacje gospodarowania odpadami.

Tabela 3. Inne zgłoszone odpady przemieszczone z terytorium państw członkowskich w podziale na operacje gospodarowania odpadami (w tysiącach ton)

	2016	**2017**	**2018**	**2019**
Unieszkodliwianie	508	542	410	350
Odzysk	3 113	3 342	2 460	2 714
Recykling	6 223	7 539	7 397	6 451
Mieszane	617	528	660	178
Nie określono	0	9	0	0

Odpady nieujęte w wykazie

W niniejszej sekcji przedstawiono dane dotyczące przemieszczania odpadów nieujętych w wykazie. Odpady te uwzględniono albo w danych dotyczących przemieszczania odpadów niebezpiecznych, albo w danych dotyczących przemieszczania innych zgłoszonych odpadów, opierając się na klasyfikacji według kodu z europejskiego wykazu odpadów albo na innych zgłoszonych informacjach zawartych w danych dotyczących przemieszczania, które pozwalają zidentyfikować przemieszczane odpady jako niebezpieczne lub inne niż niebezpieczne. W latach 2016–2019 przemieszczono średnio

9,5 mln ton odpadów nieujętych w wykazie. Większość z nich była skierowana do odzysku.

5. PRZEMIESZCZANIE ODPADÓW DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Wszystkie państwa członkowskie przekazały informacje na temat odpadów przemieszczonych na ich terytorium zgodnie z art. 51 ust. 1 rozporządzenia za wszystkie cztery lata okresu sprawozdawczego 2016–2019. Dwadzieścia sześć państw członkowskich zgłosiło takie przemieszczanie odpadów w latach 2016–2019, przy czym tylko Malta powiadomiła, że nie otrzymała w ramach przemieszczania żadnych odpadów niebezpiecznych ani innych zgłoszonych odpadów.

W 2001 r. do państw członkowskich UE przemieszczono 7 mln ton wszystkich zgłoszonych odpadów, natomiast w okresie 2016–2019 w ujęciu rocznym przemieszczono średnio 24 mln ton zgłoszonych odpadów. Oznacza to, że od 2001 r. do okresu 2016–2019 ilość ta wzrosła o 231 %. Choć ilość ta zmienia się z roku na rok, to średnia z lat 2013–2015 wyniosła 22 mln ton, co świadczy o tym, że nastąpił wzrost o 10 % w stosunku do ostatniego okresu sprawozdawczego. Ponadto w latach 2016 (26,1 mln ton) i 2017 (26,6 mln ton) poziomy odpadów przemieszczanych do państw członkowskich były najwyższe od 2001 r. Oznacza to kontynuację ogólnej tendencji do zwiększania się z czasem ilości przychodzących przemieszczanych odpadów.

Podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych największą ilość zgłoszonych odpadów spośród wszystkich państw członkowskich skierowano do Niemiec – 24 mln ton w latach 2016–2019. Na drugim miejscu w tym czteroletnim okresie znalazła się Francja, do której przesłano 18 mln ton odpadów, a na trzecim Szwecja, która przyjęła 12 mln ton.

Zgodnie z tendencją obserwowaną już w poprzednich okresach sprawozdawczych niemal wszystkie odpady niebezpieczne i inne zgłoszone odpady przemieszczone do państw członkowskich UE w latach 2016–2019 pochodziły z terytorium UE lub z państw EFTA. Z tych dwóch źródeł łącznie pochodziło 99 % wszystkich takich przemieszczonych zgłoszonych odpadów.

Odpady niebezpieczne

W latach 2016–2019 do państw członkowskich przemieszczono średnio 10,2 mln ton odpadów niebezpiecznych rocznie (43 % „przywożonych” zgłoszonych odpadów). Z państw członkowskich i państw EFTA pochodziło łącznie 98 % odpadów niebezpiecznych przemieszczonych do państw członkowskich UE w latach 2016–2019, co stanowi niewielki wzrost w porównaniu z latami 2013–2015, w których wartość ta wynosiła 97 %.

Ilość odpadów niebezpiecznych przywożonych z państw trzecich niebędących członkami OECD w stosunku do całkowitej ilości przychodzących przemieszczanych odpadów na przestrzeni lat waha się od 1 % do 2 %.

Ilość odpadów niebezpiecznych przemieszczonych na terytorium UE wzrosła o 265 % w okresie od 2001 r. do 2019 r., czyli jest nieco wyższa niż procentowy wzrost w przypadku wszystkich zgłoszonych odpadów przemieszczonych na terytorium państw członkowskich (214 %).

W latach 2016–2019 państwa członkowskie przemieściły z terytorium UE 2,6 mln ton odpadów niebezpiecznych, natomiast w tym samym okresie państwa trzecie przemieściły do UE 11 mln ton takich odpadów. W związku z tym UE pozostaje importerem netto odpadów niebezpiecznych.

W latach 2016–2019 na pierwszym miejscu pod względem ilości odpadów niebezpiecznych znalazła się Francja (17 mln ton), a na drugim Niemcy (10 mln ton).

W latach 2016–2019 78 % odpadów niebezpiecznych przemieszczonych na terytorium państw członkowskich przetworzono w procesie odzysku, a 16 % w procesie unieszkodliwiania, natomiast 6 % sklasyfikowano jako poddane przetwarzaniu „mieszanemu". Odsetek odpadów zgłoszonych jako skierowane do unieszkodliwienia zmniejszył się nieznacznie od okresu 2013–2015 (o 3 %), natomiast odsetek odpadów zgłoszonych jako skierowane do odzysku nieznacznie wzrósł (o 1 %).

W latach 2016–2019 53 % wszystkich odpadów niebezpiecznych przemieszczonych w UE w celu unieszkodliwienia skierowano do Niemiec. Liczba ta stanowi wzrost w porównaniu z okresem 2013–2015, w którym do Niemiec skierowane było 46 % wszystkich odpadów niebezpiecznych przemieszczonych w celu unieszkodliwienia. Proporcjonalnie duża ilość odpadów niebezpiecznych skierowanych do Niemiec w celu unieszkodliwienia wynika prawdopodobnie z tego, że państwo to posiada proporcjonalnie większą liczbę instalacji unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w porównaniu z innymi państwami członkowskimi.

49 % odpadów niebezpiecznych przemieszczonych do odzysku było skierowanych do Francji. Oznacza to duży wzrost w stosunku do okresu 2013–2015, w którym Francja – mimo że nadal była miejscem, do którego przemieszczano największą ilość odpadów niebezpiecznych przeznaczonych do odzysku – otrzymała 32 % odpadów przeznaczonych na ten cel.

Inne zgłoszone odpady

59 % wszystkich zgłoszonych odpadów przemieszczonych do państw członkowskich stanowiły inne zgłoszone odpady. W latach 2001–2019 całkowita ilość innych zgłoszonych odpadów przemieszczonych do państw członkowskich wzrosła o 189 %.

6. NIELEGALNE PRZEMIESZCZANIE, INSPEKCJE I ŚRODKI EGZEKWOWANIA PRAWA

Nielegalne przemieszczanie

W latach 2016–2019 państwa członkowskie zgłosiły 5 502 przypadki nielegalnego przemieszczania odpadów, przy czym w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym nastąpił wzrost liczby przypadków nielegalnego przemieszczania zgłaszanych w ujęciu rocznym. Podczas gdy w latach 2013–2015 każdego roku zgłaszano średnio 933 przypadki nielegalnego przemieszczania, w latach 2016–2019 zgłaszano 1 376 takich przypadków rocznie.

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym nastąpiła poprawa w zakresie sprawozdawczości dotyczącej liczby przeprowadzonych kontroli na miejscu/inspekcji. W latach 2013–2015 tylko jedenaście państw członkowskich składało sprawozdania

w formacie przewidzianym w kwestionariuszu UE, natomiast w latach 2016–2019 prawidłowy format stosowało dwadzieścia siedem państw członkowskich.

Powody nielegalności zgłaszanych przemieszczeń mogą być różne – od rzeczywistych błędów administracyjnych po zachowania, które są wyraźnie szkodliwe dla środowiska. Wśród kwestii administracyjnych państwa członkowskie powszechnie informują o przesyłkach, do których nie dołączono wymaganych dokumentów towarzyszących określonych w załączniku VII do rozporządzenia. W szczególności Dania zgłasza wiele przypadków nałożenia grzywien z powodu przedłożenia niekompletnych formularzy określonych w załączniku VII. Kolejnym problemem jest brak odpowiedniego zgłoszenia. Zarówno Francja, jak i Niemcy (dwa państwa członkowskie o najwyższej liczbie przypadków nielegalnego przemieszczania) zgłaszają wiele przypadków przemieszczania bez zgłoszenia.

Jeśli chodzi o sprawy karne, często wymienia się zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny (WEEE) oraz pojazdy wycofane z eksploatacji (ELV). Na przykład większość zgłoszonych przez Belgię przypadków nielegalnego przemieszczania dotyczy niebezpiecznego WEEE, natomiast Republika Czeska zgłasza WEEE błędnie zidentyfikowany jako sprzęt elektroniczny i elektryczny (EEE) do ponownego użycia (niebędący odpadem), a także ELV, które są przemieszczane pod przykrywką używanych samochodów.

W latach 2016–2019 Niemcy zgłosiły największą łączną liczbę przypadków nielegalnego przemieszczania (1 850), co stanowi 34 % całkowitej liczby przypadków zgłoszonych w UE w latach 2016–2019. Liczba ta obejmuje jednak dużą liczbę „drobnych naruszeń" i około 480 przypadków przemieszczania odpadów z powrotem do państwa pochodzenia[9]. Po wyłączeniu tych drobnych naruszeń i przypadków przemieszczania odpadów z powrotem do państwa pochodzenia liczba przypadków nielegalnego przemieszczania w Niemczech w latach 2016–2019 spada do 163 (4 % wszystkich przypadków).

Belgia jest państwem członkowskim, w którym odnotowano drugą co do wielkości liczbę przypadków nielegalnego przemieszczania (952), co stanowi 25 % całkowitej liczby przypadków zgłoszonych w UE w latach 2016–2019. Na kolejnym miejscu uplasowała się Francja – 625 przypadków (16 %).

W latach 2013–2015 najwyższą liczbę przypadków nielegalnego przemieszczania zgłosiła Belgia, natomiast drugą co do wielkości liczbę przypadków w tym okresie sprawozdawczym zgłosiły Niderlandy. Ponieważ Niderlandy nie przekazały danych za lata 2018 i 2019, nie jest możliwe podanie całkowitej liczby przypadków nielegalnego przemieszczania za okres sprawozdawczy 2016–2019. Dane liczbowe zgłoszone przez Niderlandy za lata 2016 i 2017 świadczą jednak o dużej liczbie przypadków, przez co uplasowały się one na czwartym miejscu wśród państw członkowskich pod względem najwyższej liczby zgłoszeń za lata 2016–2017 (po Niemczech, Belgii i Francji).

Inspekcje

[9] Incydenty związane z przemieszczaniem odpadów z powrotem do państwa pochodzenia traktowane są jako sprawy mniejszej wagi, o ile nie grozi za nie znacząca kara.

W ramach sprawozdawczości za 2019 r. dwadzieścia państw członkowskich (spośród dwudziestu sześciu państw członkowskich, które przekazały informacje) zgłosiło inspekcje przy użyciu nowego formatu, zgłaszając inspekcje zdezagregowane według – po pierwsze – fizycznych kontroli instalacji, przedsiębiorstw, pośredników i sprzedawców w odniesieniu do przemieszczania odpadów i po drugie – inspekcji przemieszczeń odpadów, w tym kontroli bezpośrednich. Większość z tych państw członkowskich przedstawiło podstawowe informacje i dane liczbowe na potrzeby sprawozdawczości w odniesieniu do tych dwóch kategorii inspekcji, natomiast niektóre dostarczyły informacje, które były bardziej szczegółowe.

Do państw członkowskich, które przedstawiły bardziej szczegółowe informacje, należą:

- Niemcy, które dokonały dezagregacji inspekcji przemieszczania odpadów na inspekcje przeprowadzone na szczeblu federalnym i państwowym;
- Belgia, która udostępniła dane liczbowe dotyczące inspekcji terenów przy drogach;
- Finlandia, która dokonała dezagregacji inspekcji według poszczególnych organów krajowych, które je przeprowadzają;
- Grecja, która zgłosiła liczbę kontroli krzyżowych danych, oraz
- Portugalia, która stwierdziła, że inspekcje przemieszczania odpadów obejmują inspekcje zarówno pojazdów, jak i pojedynczych dokumentów administracyjnych.

Niespójność przekazywanych informacji oraz fakt, że nawet w przypadku stosowania nowego formatu nie jest jasne, jakie rodzaje inspekcji państwa członkowskie uwzględniają w swoich sprawozdaniach, oznacza, że liczba zgłoszonych inspekcji różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich i że nie jest możliwe porównanie liczby inspekcji przeprowadzonych w państwach członkowskich. Ponadto nadal nie ma zgodności co do tego, które działania w zakresie egzekwowania prawa należy zaliczyć do „kontroli na miejscu”[10].

Środki egzekwowania prawa

Trzynaście państw członkowskich przedstawiło szczegółowe informacje na temat kar, które mogą zostać nałożone na mocy ich przepisów krajowych, w tym kar finansowych (Belgia, Chorwacja, Estonia, Francja, Irlandia, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia i Włochy) oraz kar pozbawienia wolności (Belgia, Chorwacja, Estonia, Francja, Malta, Niemcy i Włochy). Wydaje się, że od poprzedniego okresu sprawozdawczego nie nastąpiły znaczące zmiany w zakresie nakładanych kar.

Najwyższy zgłoszony poziom kary finansowej pozostaje taki sam jak w okresie sprawozdawczym 2013–2015 – jest nią obowiązująca w Republice Czeskiej grzywna w wysokości 2 mln EUR, która może mieć zastosowanie zarówno do osób fizycznych, jak i prawnych. Najdłuższa zgłoszona kara pozbawienia wolności również pozostaje taka sama i jest nią wyrok 10 lat więzienia za spowodowanie poważnych szkód w środowisku, który może zostać wydany w Niemczech. Podobnie jak w latach 2013–2015 powszechnie stosowaną karą jest wyrok dwóch lat pozbawienia wolności.

[10] W rozporządzeniu (UE) nr 660/2014, które zmienia rozporządzenie (WE) nr 1013/2006, termin „kontrola na miejscu” zastąpiono terminem „inspekcja”. Rozporządzenie to zaczęło obowiązywać w styczniu 2016 r.

Dane nie są wystarczająco dokładne, aby wyciągnąć wnioski w kwestii tego, czy wyższe grzywny i dłuższe kary pozbawienia wolności działają odstraszająco w przypadku nielegalnego przemieszczania odpadów. Pozostaje również faktem, że Belgia zarówno odnotowała najwyższą łączną liczbę przypadków nielegalnego przemieszczania, jak i zajęła drugie i trzecie miejsce pod względem wysokości grzywien (do 500 000 EUR we Flandrii i do 1 000 000 EUR w Walonii) oraz nakładania kar pozbawienia wolności (pięć lat).

7. DALSZE DZIAŁANIA

Komisja opublikowała ocenę rozporządzenia 30 stycznia 2020 r.[11] W związku z tym 17 listopada 2021 r. Komisja złożyła wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów. Wniosek ten jest obecnie rozpatrywany przez współprawodawców w Parlamencie Europejskim i Radzie.

11 https://ec.europa.eu/environment/pdf/waste/shipments/SWD_2020_26_F1_SWD_EVALUATION_EN_V4_P1_1064541.pdf